

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	XXIII
1. BADANIE HISTOPATOLOGICZNE W DIAGNOSTYCE CHORÓB MIĘŚNI – Anna M. Kamińska, Biruta Kierdaszuk	1
Wskazania do biopsji mięśnia	1
Technika wykonania biopsji mięśnia	2
Opracowanie biopsji mięśnia	3
Ocena biopsji mięśnia	5
2. BADANIA GENETYCZNE W DIAGNOSTYCE CHORÓB NERWOWO- -MIĘŚNIOWYCH: CHOROBY MONOGENOWE – Maria Jędrzejowska.	11
Kiedy wykonać celowane badanie genetyczne?	12
Sekwencjonowanie następnej generacji	14
Panele genowe.	15
Badanie eksomu (WES)	15
Badanie genomu (WGS)	16
Interpretacja wyników metodą sekwencjonowania następnej generacji	16
3. BADANIA GENETYCZNE W CHOROBYCH MITOCHONDRIALNYCH – Katarzyna Tońska	21
Mitochondrialny DNA	21
Genom jądrowy	25
Geny jądrowe kodujące podjednostki systemu fosforylacji oksydacyjnej	25
Geny kodujące białka odpowiedzialne za składanie kompleksów systemu fosforylacji oksydacyjnej.	27
Geny związane z utrzymaniem prawidłowej liczby kopii i jakości mtDNA	27
Techniki analizy kwasów nukleinowych w kontekście diagnostyki molekularnej chorób mitochondrialnych	29
Analiza mitochondrialnego DNA	29
Analiza genów jądrowych	37

Proponowane algorytmy diagnostyki molekularnej w przypadku wybranych chorób mitochondrialnych	41
Nowe potencjalnie patogenne warianty genetyczne	42
Korzyści z uzyskania diagnozy molekularnej	44
4. BADANIA OBRAZOWE W DIAGNOSTYCE MIOPATII – Edyta Rosiak	47
Metody diagnostyki obrazowej	47
Obrazowanie w rezonansie magnetycznym w niektórych dziedzicznych i nabytych chorobach mięśniowych	53
Choroba Pompego	53
Dystrofie mięśniowe obręczowo-kończynowe (LGMD, <i>limb-girdle muscular dystrophies</i>)	54
Miopatie zapalne idiopatyczne	56
5. BADANIA OBRAZOWE W DIAGNOSTYCE NEUROPATII I CHORÓB NEURONU RUCHOWEGO – Edyta Maj	59
Diagnostyka obrazowa neuropatii – technika i symptomatologia	60
Rezonans magnetyczny – MRI	60
Ultrasonografia wysokiej rozdzielczości – HRUS	67
Diagnostyka obrazowa chorób neuronu ruchowego	68
Stwardnienie boczne zanikowe (<i>amyotrophic lateral sclerosis, ALS</i>)	68
Rdzeniowy zanik mięśni (<i>spinal muscular atrophy, SMA</i>)	69
6. SKALE FUNKCJONALNE I ICH ZASTOSOWANIE – Karolina Aragon-Gawińska	71
Jakie cechy powinna mieć wartościowa skala oceny?	71
Wady i ograniczenia zastosowania skal	73
Omówienie wybranych skal	73
Test 6-minutowego chodu (<i>six-minute walk test, 6MWT</i>)	73
Testy funkcjonalne na czas (<i>timed function tests, TFT</i>)	74
<i>Gross Motor Function Measure</i> (GMFM)	76
Skala Brooke'a i Vignosa	76
ACTIVLIM	77
Test 9 kołków (<i>9-hole peg test</i>)	77
Wynik Beightona (<i>Beighton Score</i>)	78
Skale dedykowane specyficznym jednostkom chorobowym	79
Rdzeniowy zanik mięśni (SMA) i dystrofia mięśniowa Duchenne'a (DMD)	79
Skale używane w neuropatiach	82
Skale używane w miasteni (MG)	83
Inne	85
Skale oceniane przez pacjentów (<i>Patient Reported Outcome Measures, PROMs</i>)	85

7. FIZJOTERAPIA W LECZENIU PACJENTÓW Z CHOROBYMI NERWOWO-MIĘŚNIOWYMI – Małgorzata Burlewicz, Jan Sznajder	89
Poziom struktury i funkcji	90
Poziom aktywności	95
8. REHABILITACJA W RDZENIOWYM ZANIKU MIĘŚNI – Agnieszka Stępień	101
Badanie	102
Struktury i funkcje ciała	102
Siła mięśni	102
Zakresy ruchu	103
Oddychanie	104
Deformacje kostno-stawowe	105
Gryzienie i połykanie	108
Aktywności	108
Fizjoterapia	109
Rozciąganie	109
Pozycjonowanie	112
Mobilność i ćwiczenia	113
Fizjoterapia klatki piersiowej	117
Deformacje kostno-stawowe	118
Gryzienie i połykanie	120
9. DYSTROFINOPATIE – Anna Potulska-Chromik	123
Epidemiologia	123
Standardy diagnostyki	124
Podłoże genetyczne dystrofinopatii	126
Obraz kliniczny dystrofii mięśniowej Duchenne’a	129
Dystrofia mięśniowa Beckera	131
Postać pośrednia	131
Nosicielstwo	132
Kardiomiopatia	133
Niewydolność oddechowa	134
Zaburzenia funkcji kognitywnych w dystrofinopatii	135
Standardy opieki i leczenia	135
Leczenie dystrofii Duchenne’a – terażniejszość i przyszłość	137
10. DYSTROFIA TWARZOWO-ŁOPATKOWO-RAMIENIOWA – TYP 1 I TYP 2 (FSHD1, FSHD2) – Małgorzata Dorobek	143
Definicja	143
Epidemiologia	143
Etiologia i patogenezę	143
Objawy kliniczne w FSHD1 i FSHD2	146
FSHD1 o wczesnym początku	150
Objawy nietypowe, rzadko występujące w FSHD	151

Badania laboratoryjne i dodatkowe	153
Badania DNA	153
Rozpoznanie i rozpoznanie różnicowe	154
Postępowanie	155
11. DYSTROFIE MIĘŚNIOWE KOŃCZYNOWO-OBRĘCZOWE	
– <i>Anna Macias</i>	157
Definicja i klasyfikacja	157
Podłoże genetyczne LGMD	160
Patomechanizm LGMD	161
Epidemiologia LGMD	161
Obraz kliniczny LGMD	162
Badania dodatkowe	163
Aktywność kinazy kreatynowej (CK) w surowicy	163
Elektromiografia	164
Biopsja mięśnia	164
Najczęściej spotykane typy LGMD	165
LGMDR1 (kalpainopatia)	165
LGMD4 – kalpainopatia o dziedziczeniu autosomalnym dominującym	167
LGMDR2 (dysferlinopatia)	168
Sarkoglikanopatie (LGMDR3–6)	169
LGMDR9 – związana z mutacjami genu <i>FKRP</i>	170
LGMDR12 (anoktaminopatia)	170
LGMD5 – kolagenopatie	172
Wybrane zagadnienia diagnostyki w dystrofiach kończynowo-obręczowych	172
Postępowanie w LGMD	174
Badania nad nowymi terapiami	175
12. DYSTROFIA MIĘŚNIOWA EMERY'EGO-DREIFUSSA – <i>Agnieszka Madej-Pilarczyk</i>	
– <i>Pilarczyk</i>	181
Typy EDMD	181
EDMD1 – emerynopatia	181
EDMD2 i EDMD3 – laminopatia	182
Inne typy EDMD	184
Podsumowanie	184
Diagnostyka	185
Różnicowanie	185
Leczenie i profilaktyka	186
13. MIOPATIE MIOFIBRYLARNE – <i>Anna Potulska-Chromik, Biruta Kierdaszuk</i>	
– <i>Potulska-Chromik, Kierdaszuk</i>	189
Diagnostyka miopatii miofibrylarnych	190
Znaczenie biopsji mięśnia w diagnostyce miopatii miofibrylarnych	191
Charakterystyka szczegółowa miopatii miofibrylarnych	193
Desminopatia	195

αB-krystalinopatia	196
Miotylinopatia	197
ZASPopatia	197
MFM-filaminopatia	198
Miopatia BAG3	199
14. MIOPATIE ZAPALNE – Ewa Więsik-Szewczyk	203
Epidemiologia	204
Etiologia i patogenezę	204
Czynniki genetyczne	204
Czynniki środowiskowe	205
Mechanizmy immunologiczne	206
Mechanizmy nieimmunologiczne	208
Podsumowanie	208
Obraz kliniczny DM i PM	208
Objawy ogólne	209
Objawy mięśniowe	209
Objawy skórne	209
Zmiany w płucach	210
Zmiany w sercu	211
Zmiany w przewodzie pokarmowym	211
Zmiany stawowe	211
Nowotwory	211
Rozpoznanie	212
Badania laboratoryjne	213
EMG	217
Badania obrazowe	217
Biopsja mięśnia	217
Kryteria klasyfikacyjne i diagnostyczne	219
Leczenie	222
Farmakologiczne	222
Niefarmakologiczne	228
Monitorowanie	228
Sytuacje szczególne i pułapki dla lekarza praktyka	229
Przeciwciała przeciwjądrowe (ANA) i ich swoistości – badanie celowane, a nie przesiewowe	229
Czy wysokie miano ANA to cięższa choroba?	230
15. WTRĘTOWE ZAPALENIE MIĘŚNI – Biruta Kierdaszuk	233
16. MIOPATIE WRODZONE – Barbara Ryniewicz, Anna M. Kamińska, Biruta Kierdaszuk	239
Miopatia nemalinowa	246
Miopatia typu „core”	248

Miopatia centronuklearna	249
Miopatia z wrodzoną dysproporcją typów włókien	250
Miopatia z gromadzeniem miozyny	251
Miopatia z tubularnymi agregatami	251
17. WIOTKIE DZIECKO – <i>Maria Jędrzejowska</i>	255
Ocena kliniczna	255
Diagnostyka różnicowa	256
Wywiad	258
Choroby nabyte	258
Wiotkość centralna vs obwodowa	258
Siła mięśniowa.	259
Zespół „hipotonia plus”	260
Wiek wystąpienia objawów	260
Klasyfikacja etiologiczna	261
Aberracje chromosomowe i monogenowe zespoły genetyczne	262
Choroby nerwowo-mięśniowe	264
Dziedziczne choroby tkanki łącznej	271
18. CHOROBA POMPEGO I INNE GLIKOGENOZY – <i>Aleksandra Jastrzębska, Anna Kostera-Pruszczyk</i>	275
Choroba Pompego	280
Postać niemowlęca	280
Choroba Pompego o późnym początku (LOPD, <i>late onset pompe disease</i>)	281
Glikogenoza typu V: choroba McArdle	284
19. MIOPATIE LIPIDOWE – <i>Dariusz Rokicki</i>	289
Patofizjologia	290
Zaburzenia β -oksydacji kwasów tłuszczowych – charakterystyka ogólna	292
Zaburzenia transportu i metabolizmu karnityny.	293
Pierwotny niedobór karnityny	293
Niedobór palmitylotransferazy karnityny typ 2 (CPT2).	294
Zaburzenia mitochondrialnej oksydacji kwasów tłuszczowych	296
Niedobór dehydrogenazy acylo-CoA bardzo długłańcuchowych kwasów tłuszczowych (VLCAD).	296
Niedobór mitochondrialnego białka trójfunkcyjnego i deficyt dehydrogenazy hydroksyacylo-CoA długłańcuchowych kwasów tłuszczowych	298
Mnogi niedobór dehydrogenaz acylo-CoA (acyduria glutarowa typu 2)	299
Pozostałe zaburzenia mitochondrialnej oksydacji kwasów tłuszczowych	302
Inne miopatie lipidowe	303
Choroba spichrzania lipidów neutralnych	303
20. MITOCHONDRIOPATIE – <i>Biruta Kierdaszuk</i>	307
Rys historyczny i etiopatogeneza	307

Objawy kliniczne	308
Wybrane postaci kliniczne mitochondriopatii	311
Diagnostyka mitochondriopatii	315
Możliwości terapeutyczne mitochondriopatii	318
21. DYSTROFIE MIOTONICZNE – Anna Łusakowska	323
Dane epidemiologiczne	325
Podłoże molekularne dystrofii miotonicznej typu 1 i typu 2	325
Dystrofie miotoniczne jako choroby RNA (<i>spliceopathies</i>)	327
Dystrofia miotoniczna typu 1 (DM1) – obraz kliniczny	328
Postać wrodzona (<i>CMD, congenital myotnic dystrophy</i>)	328
Postać dziecięca DM1	329
Postać klasyczna DM1 (początek objawów w wieku dorosłym)	330
Postać DM1 o późnym początku	336
Dystrofia miotoniczna typu 2 (DM2) – obraz kliniczny	336
Objawy mięśniowe w DM2	337
Objawy pozamięśniowe w DM2.	339
Diagnostyka DM1 i DM2	341
Postępowanie i leczenie pacjentów z DM1 i DM2	343
Poradnictwo genetyczne	344
Terapie przyszłości	345
22. MIOTONIE NIEDYSTROFICZNE – Barbara Ryniewicz, Monika Nojszewska	349
Kanałopatie chlorkowe	353
Osiowe objawy miotonii wrodzonej	357
Kanałopatie sodowe	358
Osiowe objawy paramiotonii wrodzonej	360
Leczenie miotonii	361
Wskazówki praktyczne	362
Znieczulenie	362
Cięża	363
Neuromiotonia	363
Leczenie.	366
Miotonia chondrodystroficzna (zespół Schwartz-Jampela)	367
23. PORAŻENIE OKRESOWE – Anna Kostera-Pruszczyk	369
Diagnostyka	370
Porażenie okresowe hipokaliemiczne (HypoPP)	372
Porażenie okresowe hiperkaliemiczne	374
Zespół Andersen-Tawil	375

24. MIASTENIA – <i>Anna Kostera-Pruszczyk, Andrzej Opuchlik</i>	381
Epidemiologia	381
Patogeneza	382
Objawy kliniczne	383
Diagnostyka	385
Leczenie MG	387
Terapia początkowa	387
Immunosupresja pierwszej linii	388
Tymektomia	388
Leczenie drugiej linii	389
Leczenie MuSK-MG	390
Leczenie pogorszenia	391
Leczenie miastenii dziecięcej	391
Miastenia przejściowa noworodka (MPN)	392
Przełom miasteniczny	392
Miastenia a leczenie chorób współistniejących	398
Postępowanie okołoperacyjne	399
Wrodzone zespoły miasteniczne	401
25. ZESPÓŁ LAMBERTA-EATONA – <i>Piotr Szczudlik</i>	405
Epidemiologia	405
Patofizjologia	406
Obraz kliniczny	408
Diagnostyka	409
Badania elektrofizjologiczne	409
Badanie przeciwciał	410
Leczenie	410
26. ZESPÓŁ GUILLAINA-BARRÉGO – <i>Monika Nojszewska, Andrzej Opuchlik</i>	413
Klasyfikacja podtypów zespołu Guillaina-Barrégo	414
Epidemiologia zespołu Guillaina-Barrégo	415
Etiologia zespołu Guillaina-Barrégo	415
Patogeneza zespołu Guillaina-Barrégo	416
Charakterystyka kliniczna zespołu Guillaina-Barrégo	418
Ostra zapalna demielinizacyjna poliradikulopatia (AIDP)	418
Ostra aksonalna neuropatia ruchowa (AMAN)	420
Ostra aksonalna neuropatia ruchowo-czuciowa (AMSAN)	420
Wariant paraparetyczny GBS	420
Obustronny obwodowy niedowład nerwu VII z parestezjami	420
Niedowład gardłowo-szyjno-ramienny (<i>pharyngeal-cervical-brachial weakness</i> , PCB)	421
Ostra, czysto czuciowa neuropatia	421
Zespół Millera Fishera (MFS)	421
Ostra neuropatia z ataksją (AAN)	422

Niedowład mięśni galkoruchowych lub ptoza, lub rozszerzenie źrenicy o ostrym początku	422
Zapalenie pnia mózgu Bickerstaffa (BBE)	422
Ostra pandysautonomia	423
Diagnostyka zespołu Guillaina-Barrégo	423
Badanie płynu mózgowo-rdzeniowego	424
Badanie elektrofizjologiczne	424
Przeciwciała przeciwko gangliozynom	425
Badania neuroobrazowe	426
Diagnostyka różnicowa zespołu Guillaina-Barrégo	426
Rokowanie w zespole Guillaina-Barrégo	427
Leczenie.	428
Monitorowanie parametrów życiowych i reagowanie na ich zmiany	428
Szybkie wdrożenie intensywnej immunoterapii	430
Plazmaferezy	431
Dożylna immunoglobulina (IVIG)	432
Kortykosteroidy	433
Zaspokojenie potrzeb żywieniowych i utrzymanie sprawności przewodu pokarmowego	433
Profilaktyka powikłań stanu krytycznego i wczesna rehabilitacja.	434
Sedacja i leczenie przeciwbólowe	436
27. PRZEWLEKŁA ZAPALNA POLINEUROPATIA DEMIELINIZACYJNA – <i>Anna Potulska-Chromik, Marta Lipowska, Anna Kostera-Pruszczyk</i>	441
Epidemiologia	442
Różnorodny obraz kliniczny CIDP.	442
Rozpoznanie CIDP – kryteria elektrofizjologiczne i inne badania dodatkowe	446
Kryteria elektrofizjologiczne oraz kryteria pomocnicze EAN/PNS 2021 [5]	447
Przewlekłe neuropatie z przeciwciałami IgG4 przeciwko białkom węzła Raniera i okolicy okołowęzłowej	451
Leczenie CIDP	453
Glikokortykosteroidy	453
Immunoglobuliny	454
Plazmafereza	456
Inne terapie immunosupresyjne i immunomodulujące	456
28. WIELOOGNISKOWA NEUROPATIA RUCHOWA – <i>Marta Lipowska</i>	459
Etiopatogeneza	459
Obraz kliniczny	460
Rozpoznanie.	460
Leczenie	465
Leczenie immunoglobulinami	465
Inne leki immunomodulujące i immunosupresyjne w terapii MMN	467

29 NEUROPATIE W PRZEBIEGU PARAPROTEINEMII I AMYLOIDOZY	
– <i>Marta Lipowska</i>	469
Neuropatie w przebiegu łagodnej gammapatii monoklonalnej (MGUS, <i>monoclonal gammopathy of undetermined significance</i>)	470
Polineuropatie w przebiegu MGUS IgM	471
Polineuropatia demielinizacyjna typu DADS MGUS IgM	471
Zespół CANOMAD	472
Inne neuropatie ze współistnieniem MGUS IgM	472
Polineuropatie w przebiegu MGUS IgG i IgA	473
Polineuropatie w przebiegu złośliwych paraproteinemii	474
Zespół POEMS (<i>polyneuropathy, organomegaly, endocrinopathy, M protein,</i> <i>skin changes</i>)	474
Szpiczak mnogi	477
Makroglobulinemia Waldeströma	477
Neuropatie w przebiegu amyloidozy systemowej	478
Obraz kliniczny neuropatii w przebiegu amyloidozy	479
30. NEUROPATIE CHARCOT-MARIE-TOOTH – <i>Andrzej Kochański</i>	489
Podejrzanie rozpoznania choroby kręgu Charcot-Marie-Tooth	490
Najczęściej spotykane odmiany chorób kręgu CMT	491
Choroba Charcot-Marie-Tooth typu 1A (CMT1A)	492
Dziedziczna neuropatia z nadwrażliwością na ucisk (<i>hereditary neuropathy</i> <i>with liability to pressure palsies</i>)	493
Choroba CMTX1	494
Choroba CMT1B	495
Choroba CMT4A	496
Diagnostyka molekularna chorób kręgu Charcot-Marie-Tooth	497
Interpretacja wyników badań genetycznych	498
Leczenie chorób kręgu Charcot-Marie-Tooth (CMT/HMSN)	499
31. POLINEUROPATIA CUKRZYCOWA – <i>Jarosław Sławek</i>	501
Epidemiologia	502
Podział neuropatii cukrzycowych	502
Obraz kliniczny i charakterystyka	503
Polineuropatia dystalna, czuciowa, czuciowo-ruchowa	503
Neuropatia autonomiczna	505
Neuropatie ogniskowe	505
Radikulopleksopatie	506
Zespoły z uwężnieniami	506
Pułapki diagnostyczne	507
Patomechanizmy	508
Postępowanie	510
Objawowe	510
Przyczynowe	517

32. NAJCZĘSTSZE MONONEUROPATIE – Kazimierz Tomczykiewicz	521
Mononeuropatie nerwów czaszkowych	523
Nerw twarzowy	523
Nerw dodatkowy	526
Nerw piersiowy długi	528
Nerw nadłopatkowy	530
Nerw pachowy	531
Nerw mięśniowo-skórny	533
Zespół górnego otworu klatki piersiowej	534
Nerw promieniowy	537
Nerw pośrodkowy	541
Nerw międzykostny przedni	547
Uszkodzenie nerwu łokciowego	549
Uszkodzenie nerwu łokciowego na poziomie kanału Guyona	555
Nerwy kończyny dolnej	558
Nerw udowy	558
Nerw udowo-goleniowy	560
Nerw zasłonowy	560
Nerw skórny boczny uda (<i>meralgia paresthetica</i>)	561
Nerw kulszowy	563
Nerw strzałkowy	565
Przedni kanał stępu	567
Nerw piszczelowy	568
Nerw pośladkowy górny i dolny	570
33. STWARDNIENIE BOCZNE ZANIKOWE – Magdalena Kuźma-Kozakiewicz	573
Postacie choroby	574
Epidemiologia	577
Patogeneza	577
Neuropatologia	580
Rozpoznanie	580
Klasyfikacja	584
Zaburzenia poznawcze w SLA	589
Różnicowanie	591
Leczenie	592
34. RDZENIOWY ZANIK MIĘŚNI 5Q – Anna Kostera-Pruszczyk, Anna Łusakowska, Maria Jędrzejowska.	597
Epidemiologia	597
Podłoże molekularne i modyfikatory fenotypu	598
Klasyfikacja, obraz kliniczny i historia naturalna SMA	599
Farmakoterapia SMA	602
Leczenie objawowe (opieka interdyscyplinarna)	604
Zapobieganie infekcjom i szczepienia ochronne	607

Badania przesiewowe noworodków	607
35. RDZENIOWY ZANIK MIĘŚNI KENNEDY’EGO – <i>Anna Frączek</i>	613
Epidemiologia	613
Objawy	613
Diagnostyka	614
Przebieg choroby oraz rokowanie	615
Patomechanizm	616
Możliwości leczenia	617
36. LECZENIE ŻYWIENIOWE W CHOROBYCH NERWOWO- -MIĘŚNIOWYCH – <i>Stanisław Kłęk, Andrzej Opuchlik</i>	619
Zmiany metaboliczne w chorobach nerwowo-mięśniowych	619
Ogólne zasady leczenia żywieniowego	622
Interwencja żywieniowa	622
Leczenie żywieniowe	622
37. NIEWYDOLNOŚĆ ODDYCHANIA W CHOROBYCH NERWOWO- -MIĘŚNIOWYCH – <i>Andrzej Opuchlik</i>	629
Metody wspomaganie oddechu	633
Nieinwazyjna wentylacja wspomaganą	633
Inwazyjna wentylacja wspomaganą lub zastępcza	634
Przewlekła wentylacja wspomaganą lub zastępcza	636
Specyfika terapii i wspomaganie oddechu w poszczególnych chorobach / grupach chorób nerwowo-mięśniowych	638
Ostra zapalna neuropatia demielinizacyjna, zespół Guillaina-Barrégo (GBS, <i>Guillain-Barré syndrome</i>)	638
Porfirie	642
Miastenia i zespoły miasteniczne	643
Miopatie	645
Rdzeniowy zanik mięśni (SMA, <i>spinal muscular atrophy</i>)	646
Stwardnienie zanikowe boczne (SLA, <i>sclerosis lateralis amyotrophica</i>)	646
38. ZAJĘCIE SERCA I OPIEKA KARDIOLOGICZNA W CHOROBYCH NERWOWO-MIĘŚNIOWYCH – <i>Piotr Pruszczyk, Piotr Bienias</i>	649
Dystrofinopatie	652
Dystrofia mięśniowa Duchenne’a (DMD, <i>Duchenne muscular dystrophy</i>)	652
Dystrofia mięśniowa Beckera (BMD, <i>Becker muscular dystrophy</i>)	655
Dystrofie mięśniowe Emery’ego-Dreifussa (EDMD, <i>Emery-Dreifuss muscular dystrophy</i>)	656
Dystrofie miotoniczne	658
Dystrofia miotoniczna typu I (DM1, <i>myotonic dystrophy type 1</i> – choroba Steinerta)	659

Kardiologiczna ocena rodzin	661
Dystrofia miotoniczna typu 2 (DM2, <i>myotonic dystrophy type 2</i>)	661
Dystrofia mięśniowa obręczowo-kończynowa (LGMD, <i>limb-girdle muscular dystrophy</i>)	663
Proponowany harmonogram kardiologicznych wizyt kontrolnych	665
Dystrofia mięśniowa twarzowo-łopatkowo-ramieniowa (FSHD, <i>facioscapulohumeral muscular dystrophy</i>)	666
Mitochondriopatie (choroby mitochondrialne, MitD, <i>mitochondrial diseases</i>)	667
Miopatie miofibrilarne (MFM, <i>myofibrillar myopathies</i>)	670
Zespół Andersen-Tawila (ATS, <i>Andersen-Tawil syndrome</i>)	671
Podsumowanie	676
39. PROBLEMY ANESTEZJOLOGICZNE W CHOROBYCH NERWOWO-MIĘŚNIOWYCH – Janusz Trzebicki	679
Ocena przedoperacyjna	680
Premedykacja	682
Sedacja	683
Znieczulenie regionalne	683
Znieczulenie ogólne	685
Monitorowanie	687
Okres pooperacyjny	688
Znieczulenie w niektórych chorobach nerwowo- -mięśniowych	688
Schorzenia neuronów ruchowych	688
Zespół Guillaina-Barrégo (<i>Guillain-Barré syndrome, GBS</i>)	688
Choroba Charcot-Marie-Tooth (<i>Charcot-Marie-Tooth disease, CMTD</i>)	689
Ataksja Friedreicha (<i>Friedreich ataxia, FRDA</i>)	689
Dystrofia mięśniowa Duchenne'a (DMD) i dystrofia mięśniowa Beckera (BMD)	689
Dystrofia miotoniczna (<i>myotonic dystrophy, MD</i>)	690
Miopatie metaboliczne	691
Miopatie mitochondrialne	691
Miastenia	692
Porażenie okresowe hiperkaliemiczne (<i>hyperkalaemic periodic paralysis, HyperPP</i>) i hipokaliemiczne (<i>hypokalaemic periodic paralysis, HypoPP</i>)	693
Hipertermia złośliwa a indukowana znieczuleniem rabdomioliza	695
Zaburzenia nerwowo-mięśniowe u chorych w oddziale intensywnej terapii	696
SKOROWIDZ	699